

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 225

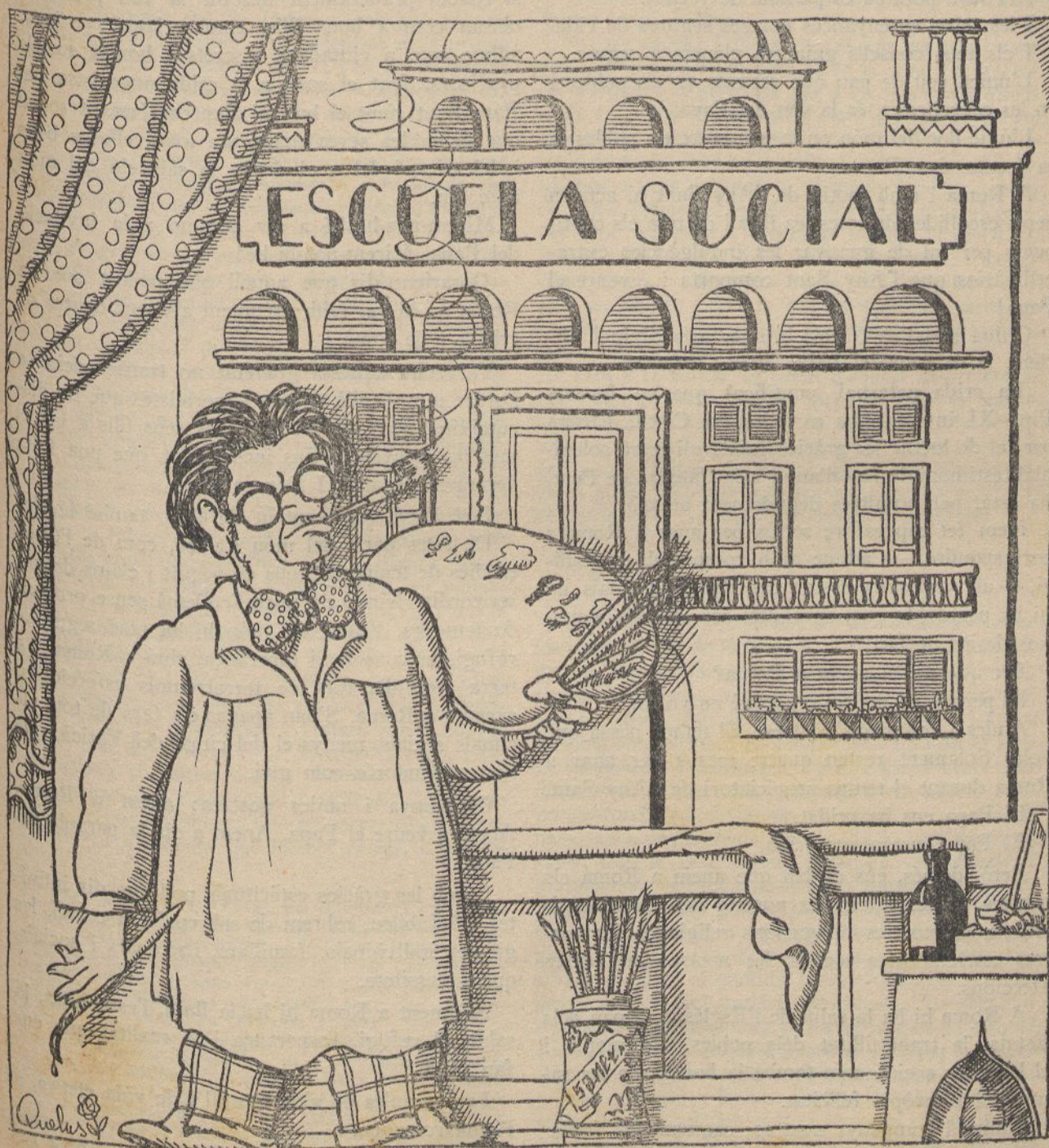
■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■

29 d'agost de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Cameros, 3 (Passatge Oriol Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

El nostre col·laborador ninotaire, aquesta setmana, creient interpretar la nota gràfica de més actualitat per al nostre setmanari, ens ha portat el dibuix que reproduïm.
A nosaltres no se'ns acut cap xisto, sinó una advertència, en caràcter:

«CUIDADO CON LA PINTURA»

Orientació segura

A Roma per tot

Cada vegada que parla el Papa, ix la llum de la seva boca i se n'amara la humanitat entera.

I la seva paraula és paraula de veritat.

I les seves ensenyances normes segures de vida.

I els seus consells guiatges planers a seguir.

L'única veu de pau que ressona en els pobles i en les cancelleries, és la veu del Papa.

L'únic lloc del món on la pau entre els pobles es fa faenta, és a Roma.

A Roma i amb motiu de l'Any Sant hi acuden gents escollides de totes les illes i de tots els continents per tal de guanyar les indulgències extraordinàries que l'Any Sant comporta i... veure el Papa!

Quina satisfacció més íntima, més divinal, diríem, la de veure el Papa, *alter Christus!*

La crida paternal, pontifical, que va fer-nos Pius XI invitant-nos a visitar la Ciutat Eterna per tal de lucrar les gràcies jubilaris i retre solemnia testimoni de fe i d'amor a la Càtedra de Pere, ha estat per nosaltres degudament atesa?

Hem fet cap esforç seriós per anar a Roma i correspondre, — àdhuc amb comortable sacrifici, — als vivíssims desigs del Papa, els quals no hi ha pas dubte que, en aquest cas, són els mateixos desigs de Déu?

Per què no hi anem a Roma?

Es perquè no podem o perquè no volem?

Amics i companys nostres: El temps passa que vola. Solament resten quatre mesos per anar a Roma durant el temps propiciatori de l'Any Sant.

El Papa ens ha cridat.

El Papa encara ens crida.

Però, demés, ens criden que anem a Roma els nostres deures filials, les nostres necessitats espirituals, les nostres obligacions religioses, les nostres conveniències socials, les nostres més cares afeccions.

A Roma hi ha la salut de l'Església, la pau dels Estats, la tranquil·litat dels pobles, l'harmonia i el benestar social, com també la bonesa de les famílies i la pròpia felicitat.

Amics i companys nostres; serenament, fredament, com si es tractés d'un negoci qualsevol, encara que d'influència decisiva per al nostre esde-

venidor i per a l'esdevenidor social i familiar, pensem i rumiem si obrem bé quedant-nos a casa, si obrem prudentment desoïnt la veu papal, si obrem com a bons fills, com a bons cristians, àdhuc com a ciutadans discrets i homes socials previsors, fent el sord a la crida angoixosa del Pare Sant, fent el buit al Suprem Jerarca social que té en les seves mans tan meravellosos béns i del triomf del qual depèn la salvació del món avui dia.

Mirem-nos-hi bé a dir que no a la invitació del Papa. Mirem-nos-hi bé!

Gosàriem dir que aquell que podent anar a Roma no hi va, falta greument als seus deures de cristià i de romà.

Tal volta aquesta gravetat no transcendeixi a l'ordre moral (allà teòlegs i moralistes que ho discuteixin), però el pare sent dels seus fills a voltes més un menyspreu fins inconscient, que una falta verament penable. I Déu és pare.

I el Papa, representant de Déu, també ho és!

De totes parts del món s'alcen, com de l'Oceà en dies de tempesta, veus de neguit i clams de misericòrdia. Ningú no mira l'endemà sense profunda temença. Enlloc del món hi ha port segur de refugi, ni consol, ni esperança, sinó a Roma. La terra trontolla tota de terratrèmols esfereïdors, excepte a Roma. S'han apagat els fars de tots els cimals socials, menys el del cim del Vaticà, que lluu esplendorós com mai.

Companys i amics nostres: anem a Roma. Anem a veure el Papa. Anem a oir la paraula del Papa.

I amb les gràcies espirituals podríem dir infinites del Jubileu, rebrem de sobrepuig, a curull, les gràcies individuals, familiars, nacionals i socials, que necessitem.

Solament a Roma hi ha la llum, l'estabilitat, la salut, el refugi, l'esperança i la realitat que ens fan falta.

Les paraules de vida mortal i de vida eterna, a Roma romanen.

A Roma hi ha el nostre Orient i la nostra redempció. Anem-hi!

Aquest número ha passat per la censura governativa

Davant el front socialista

Contra Karl Marx, Jaume Balmes

La publicació, esforç magnífic i emèrit, de les Obres Completes del Dr. Jaume Balmes, sots cura de l'entitat "Biblioteca Balmes", filial del Foment de Pietat Catalana, i fruit de la iniciativa i de l'ingent esperit d'empresa del P. Ignasi Casanovas (1), ve com un reforç preadíssim i providencial en la magna lluita defensora de l'esperit cristià i de les tradicions pàtries contra l'ofensiva socialista. L'apologeta excel·lent, fruit riquíssim de la nostra saba, molla del rec frescal de les aigües eternes que de l'Església de Roma, font de veritat, regalen, vindicador que fou de la societat cristiana, avorrida i calumniada pel Protestantisme i per les modernes escoles d'heretgia, i definidor de la cristiana civilització com a obra i com a programa, és l'adjutori més eficaç que al costat nostre podia sorgir per a donar-nos no sols la claror general orientadora, sinó el material de resistència que és precis col·locar al pas d'un adversari novíssim de l'una i de l'altra, que ell pogué ja conèixer i opugnar en la seva primera escomesa i estudiar en previsió dels seus atacs futurs.

Dels deu volums de tres centes cinquanta pàgines que amb regularitat cronomètrica, prodigi editorial, en cinc mesos, a un per quinzena, d'abril fins ara ens han lliurat, els dos darrers, si tots oportuns eren, els hem saludat com l'entrada de dues columnes d'exèrcit. Són la *Filosofia Elemental*, tom primer, que conté aquella imponderable *Ètica*, i els *Estudios Sociales*, col·lecció que aplega els articles sobre la civilització, de la revista *La Civilización* (1841), l'article d'*Observaciones preliminares* a una sèrie que el filòsof anomenar volia ja *Estudios Sociales* (1842), títol que ha servit al P. Casanovas per a designar tot el llibre, essent la base d'aquesta edició crítica la classificació per grups monogràfics, l'estudi sobre *La población*, tret de la revista *La Sociedad* (1843), i seguits encara per altres escrits diversos sobre qüestions similars, el treball lúcid i ardit *El Socialismo* (1844), refutació primera que en terres hispàniques s'ha fet del moviment que llavors neixia, i la seva

teoria claríssima sobre el valor, — concepte bàsic de tota l'economia política i bàsic també de la crítica revolucionària, titulada *Verdadera idea del valor, o reflexiones sobre el origen, naturaleza y variedades de los precios* (1844).

No pas perquè Balmes no ens fos estimat i conegut, i perquè no haguéssim ja en la seva càtedra cercat doctrina i experiència per a les modernes discussions (2). Però l'adveniment, tan gentilment oportú, en novella vestidura, metòdica ordenació, ric de notes i prefacis, i sobretot amb el complement de textos poc o gens coneguts o divulgats i àdhuc inèdits, de l'*opus* balmesià, ens fa acollir amb nova alegria i per tant refrescar i estimular l'estudi d'aquell qui fou Mestre i germà gran de tots nosaltres, i ens inclina, doncs, a abeurar-nos ja definitivament, a la pica on davalla una deu que és beneïda i medicinal perquè brollà, sens dubte, per designi providencial, just al bell esclatar de la malura. Ara que ens toca fer cara a la xardor sufocant d'aquest desert cremat per l'incendi marxista, ara que ens volta la fumera ardent rera la qual avança, en rengles internacionals, teia a la mà, la host socialista, és bo d'obrir els canals per passar l'aigua de veritat única que pot deturar en el poble, i ço que més importa, en la consciència de cadascú — l'avenç de la corrua destructora.

* * *

Havia estat un pensament del P. Casanovas, situar les idees socials de Balmes en el seu medi cronològic, per via d'un estudi que relacionés la doctrina de l'antagonista d'Owen, no sols amb l'obra d'aquest capítol socialista, sinó de tots els altres pensadors i caps d'escola anteriors i contemporanis. La idea és alhora temptadora i necessària, i més encara: urgent, indispensable. Sense una comparació científica, sense un profund anàlisi, no es pot donar a la refutació balmesiana de l'utopista escocès, i a la seva teoria del valor, tota la seva utilitat polèmica, que coneixem grandíssima i sospitem més forta encara del que superficialment hom podria judicar. Qui seria l'ànima benaurada adscrita a aquesta missió? Des d'ara dic que ai! jo no seré, baldament amb tanta convicció m'atrengui; però el quotidià batre's al carrer no dona lleure al calmos i pacient laborar de l'investigador. Així serà la meua escassa potència, tràgica com aquell que ha d'abocar galledes sobre el foc, per no saber obrir ni manejar les canyeries pletòriques de líquid.

Bo i refutant a Robert Owen, Balmes preparava, sense saber-ho ell, en el seu *Examen* de les teories del fundador de New Harmony — atacant en 1844 el *Manifest* d'aquest, fet a Londres el 2 de febrer de 1840, la base de l'atac contra un altre innovador, una mica més jove que l'escriptor vigatà, nascut vuit anys després (3), i que tot justament pocs mesos

(1) Vet aquí, dels 33 volums que la sèrie d'Obres Completes reunirà, els títols dels que han sortit fins ara:

"El Criterio". — "Biografías". — "El Protestantismo comparado con el Catolicismo". Tomo I. — "De Cataluña". — "Escritos políticos", tomo I. — "Del Clero católico". — "Poesías". — "Filosofía fundamental", tomo I. — "Filosofía elemental", tomo I. — "Estudios sociales".

Els que han de sortir, segons el prospecte són: "Epistolario". — "Primeros escritos". — "El Protestantismo comparado con el Catolicismo", tomos II, III y IV. — "Estudios apologeticos". — "Cartas a un escéptico". — "Miscelánea". — "Filosofía fundamental", tomos II, III y IV. — "Filosofía elemental", tomos II y III. — "Escritos políticos", tomos II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX y X. — "Efemérides e índices".

Recomanem calorosament als lectors estudiosos i a les entitats l'adquisició, per poc que puguin, d'aquest arsenal apomument religiós i patriòtic. Les condicions, dintre la magnitud de la publicació — que serà terminada en poc més d'un any —, s'adaptan al màxim grau d'economia possible. Demani hom quan menys els prospectes a la Biblioteca Balmes, carrer de Duran i Bas, 11, Barcelona.

(2) V. la meua conferència: "En Balmes i el problema de l'associació obrera". Vich, 1921.

(3) Balmes nasqué en 1810; Carles Marx en 1818.

abans d'aquest morir, llençava, a Londres igualment, un altre *Manifest* molt més ressonador, tant que ens eixorda encara. El filòsof nostre va volar al cel el 9 de juliol de 1848, i poc abans de la Revolució francesa de febrer, que ell havia tingut temps de judicar abans de morir, sortia el document que ha estat considerat "breviari de tot el socialisme contemporani" (4), el *Manifest Comunista* de Carles Marx i Frederic Engels. Doncs bé: a *El Socialismo* de Balmes es troba l'àcid de veritat que pot inutilitzar el contingut del *Manifest* de Marx, així com en l'estudi balmesià sobre *El valor* hi ha el mot de conjur que desploma ensorrant la seva clau de volta, el castell socialista que Marx bastí després en el seu llibre famós *El Capital*.

De dalt a baix del *Manifest Comunista* — d'aquella proclama cèlebre on palpitava el germen de l'Associació Internacional dels Treballadors i que amb aquella divisa allí parida, i que encara cada mes els dependents d'Amsterdam ens passen per la cara: *Proletaris de tot el món, uniu-vos* — s'estén i desenrotlla el materialisme històric: ço és la interpretació materialista de la història universal.

"La idea fonamental que travessa el Manifest — explicava Engels en 1883 — és que la producció econòmica i la diferenciació social dels homes que, a cada època de la història necessàriament en resulta, formen la base de la història política i intel·lectual de cada època". "Així, doncs, la història sencera ha estat una història de lluita de classes, de lluites entre classes explotadores i explotades"; aquesta afirmació concreta es reitera en nombroses pàgines del document. I no sols la història política i intel·lectual es redueix per Marx a un mer fenomen de lluita econòmica: les lleis, els principis i la religió són resultats d'aquesta lluita: són invencions de la classe dominant, conseqüències de la producció material, interessos de la burgesia. "Les lleis, la moral, la religió són per al proletari altres tants prejudicis burgesos, darrera els quals es dissimulen interessos de classe" (*Manifest*, núm. 27). I dirigint-se als que ell anomena burgesos, els diu: "Una interpretació interessada us fa transformar en lleis eternes de la naturalesa i de la raó les condicions de la producció i de la propietat que són les vostres, però que desapareixeran per l'evolució mateixa de la producció" (*Manifest*, núm. 45).

A aquesta concepció dissolvent pel camí de la qual avançava ja Robert Owen, seguint al precursor Saint-Simon, i de company també amb Proudhon, l'altre radical coetani (Balmes anomena Saint-Simon, i també Fourier, però no hem sabut veure que esmentés Proudhon), a aquesta concepció que esclata en el *Manifest comunista* amb tota la seva força explosiva, que omple tot el socialisme posterior, que es redreça amb ímpetu rejuenit en el sindicalisme actual, que recobra un verí agudíssim en el seu verb Jordi Sorel, i que definitivament s'escampa, com una inundació, portat a coll pels sindicats de tots colors i penetrant, en conseqüència, tots els camps, àdhuc els camps conservadors, fins a justificar la frase que a estil d'una d'històrica de St. Jeroni hom ha fet: que el món sencer es trobà ésser marxista, tal com en el segle IV es trobà ésser arrià, a aquesta concepció inhumana, que produeix el vèrtig intern al desgraciat que l'accepta — i a milions se l'han menjada —

i que explica tots els descarrilaments, totes les follies, totes les violències de la lluita social, Jaume Balmes oposa una afirmació que és com un exorcisme: "*La religió és la verdadera filosofia de la història*" (5).

La interpretació religiosa de la història travessa de cap a cap tota la refutació balmesiana de Robert Owen, que resulta refutació anticipada de Carles Marx; la interpretació religiosa de la història és la veritat que com un far en la nit i en la tempesta dura hem de tenir sempre a la ment i a la vista. Fora de la concepció religiosa, la història de la humanitat devé un caos paorós, i les escoles, que com la marxista i sa filial soreliana, nêtes de Hegel, ço que volen és *fer història*, no poden produir sinó el caos, començant per engendrar-lo en el cor i en la intel·ligència de cadascun dels que l'adopten: caos intel·lectual que crea el caos moral; que desorienta l'individu, el fa córrer darrera les més fantàstiques utopies i que torç i retorç la seva voluntat fins a cometre els més negres crims, en nom de l'evolució històrica.

"No ens cansarem de repetir-ho — diu el gran apologeta —, sense les llums de la revelació, l'home, la societat, l'univers, no són sinó un misteri incompreensible" (pàg. 224). I quan Owen, en llenguatge del qual és ressò fidel la literatura d'ara que s'anomena a si mateixa *pacifista*, escriu "que la història ha estat una sèrie de guerres, de pillatge, de degollines i divisions interminables de mútua oposició a un estat de pau i de felicitat en el qual cadascú ha estat en lluita amb tot i tots amb cadascú", observa Balmes que en aquestes precises paraules del reformador s'hi troba "l'origen del seu extraviament: la vista de les calamitats que han afligit i afligeixen el gènere humà".

"Aquest és", segons amb gran exactitud indica el Mestre, "el punt de partida de tots els errors en tal matèria". "Homes que no professen cap principi de religió, que no porten en compte les antigues tradicions, que no fan cas de les creences dels pobles sobre l'existència d'un trastorn primitiu, fixen la mirada sobre la trista condició que pertoca als homes en aquesta terra d'infortuni. On és la justícia?, pregunten llavors. On és l'equitat? Com és que aquesta feble criatura hagi d'ésser víctima de sofriments tantíssims? I, mancats de la llum de la fe... es perden en la vanitat de llurs pensaments: els uns negant Déu, els altres blasfemant la Providència, aquests acusant la humanitat sencera, aquells donant la culpa a la superstició i al fanatisme..." "*Sols la religió cristiana — jo ho subratllo — ha donat la clau per a explicar els misteris de l'home i de la humanitat*".

"Es força estrany — segueix — que Owen declarï groller l'esperit humà en tots els segles i sota tots els sistemes que ens han precedit, afirmant que el principi de conducta de la humanitat va ésser l'estar en lluita cadascú contra tots i tots contra cadascú [Karl Marx dirà, amb llenguatge bessó d'aquest, que tota la història de la societat humana és la història de lluites de classes] sense recordar tan sols les màximes de caritat i de fraternitat, inculcades pel Cristianisme. Si Owen s'hagués limitat a dir que les passions oposen gravíssims obstacles a la realització d'aquestes màximes i s'hagués lamentat de la ceguesa i malícia dels homes en no poder escoltar-les... haurien estat d'acord amb ell tots els cristians... per al planteig d'institucions en les quals els preceptes i

(4) Gide et Rist, *Histoire des Doctrines Economiques*.

(5) *Estudios Sociales*, pàg. 225.

consells de l'Evangeli tinguessin una realització efectiva en benefici dels necessitats i en consolació dels infeliços". "Però condemnar tot el que ha existit... afirmar que totes les institucions són emanacions directes dels errors primitius grollers i greus dels nostres avantpassats [Marx dirà: que són prejudicis fills dels interessos burguesos], tractar d'una manera tan insultant tots els principis i sistemes que fins ara han regit les societats, no era pas a propòsit per a atraure's prosèlits entre la gent de seny, sinó més aviat per a irritar els ànims... de quants prenien part en les institucions que tan altament hom despreciava" (pàg. 234).

I una vigorosa reivindicació dels drets de l'esperit li arrenca l'exclamació que ara segueix, dins l'amplada de la qual hom inscriuria advertències modes-

tament fetes amb la pàrvula ploma del que això copia, adreçades als qui prometen incerts avantatges materials a canvi de pagar al comptat el preu certíssim de la destrucció de la pròpia ànima. "*Causa espant que una teoria amb la qual es pretén arreglar el món s'inauguri amb tan tristos auspicis com són la negació de l'esperit de l'home, la negació de la seva llibertat, la negació de la seva responsabilitat, la proclamació solemne que no som més que un grapat de matèria organitzada*" (pàg. 246).

I així mateix la concepció espiritualista del valor segons Balmes, rebutja la noció materialista que en dona Marx a *El Capital* i que és base del seu sistema. Però d'això en parlarem un altre dia.

R. RUCABADO

De re comunista

Si són de témer els crims brutals dels vilíssims comunistes, no cal pensar que sigui possible mai l'aplicació de les diguem-ne doctrines llurs, en ço que caldria dir veritable comunisme.

Aquest no passa d'ésser la més llorda, vituperable i repugnant de les invencions de Satanàs, solament acceptable i, per tant, únicament acceptada, pels brètols que a Rússia explòten el país canibalescament, i els corifeus llurs d'altres països. Com a invenció demoníaca contra Déu i la seva obra, és perfectament explicable. Ço que ja no es comprèn tant, per estúpids i malvats que molts homes siguin, que hom hagi tolerat l'expansió mundial d'aqueixa lepra, en cap de les formes sota les quals s'és expandida, i, menys encara, que les nacions que hom diu civilitzades s'hagin estat contemplant, un any rera altre, la macàbrica farsa dels Soviets, sense exterminar-la ràpidament, totes plegades, malgrat trobar-se, moltes d'elles, en plena convalescència de la iniqua guerra gran. Calia haver pensat que aquest cranc social és mil vegades pitjor que la malura d'aquest nom que tantes vides talla abans de l'hora.

No divaguem més, però, i anem a veure quin és el comunisme rus, al cap de set anys de la seva implantació, i podent actuar amb plena llibertat de la més ferrenya dictadura.

Sabem per referències, car no ho hem llegit, que sindicalistes com Pestaña i altres, han escrit pestes d'allò, en tornar de les delícies d'aquell caos, paradisiac segons els que remenen les cireres soviètiques. Sabem que, com l'alludit, d'altres també n'han tornat amb les mans al cap, com sol dir-se; mes no cal escarrassar-se gaire per tal d'obtenir novelles fresques i fefaents del comunisme rus. Els escriptors Pla i Xammar ara són allí; ara poden gaudir tanta bellesa. No cal dubtar que les dades que ens trameben, per *La Publicitat* i *La Veu*, respectivament, són ben verídiques.

Per ells sabem que a Rússia són nombrosos els captaires; que a Rússia hi han vagonets còmodes i incòmodes; que a Rússia cal servir al rei, ço és, fer el servei militar, plagui o no plagui. Que a Rússia

hi han soldats rasos i oficials i generals; per tant, qui cobra molt i mana; qui no cobra i li cal obeir.

Sabem que a Rússia cal que els obrers treballin i són en llur treball vigiladíssims; cal que treballin molt més i amb moltes menys franquícies que els de les terres no comunitzades. Que a Rússia els pagesos, després d'aprofitar-se del robatori del repartiment de terres, se la campen guapament; i qui capti o passi misèria i tingui mals de cap per viure, que s'arrangi.

I, per acabar, sabem que a Rússia hi ha disset categories de salaris; això és, existeix un comunisme com el que es desprèn del respectiu impost de cada categoria.

Categoria núm. 1: vint rubles or al mes, que són setanta pessetes.

Categoria núm. 17: cent seixanta rubles or mensuals, que són cinc centes seixanta pessetes.

Els comissaris del poble, els Presidents de les Repúbliques i el de la Unió gaudeixen, naturalment, aquesta categoria amb un sobrepuig de 15 per cent. S'embutxaquen, doncs, cada mes, per valor de sis centes quaranta quatre pessetes (això és el que consta oficialment, entenem-nos) que si ho comparem amb les setanta pessetes dels infeliços de la categoria número 1, veurem que no cobren més que a la vora de deu vegades el salari d'aquests. *Comunisme pur*. Com ja hem vist, però, els que fan el pagès, no cal que es subjectin a categories. A aquells (segurament perquè no moguin bronquina) hom els diu: *amplius larvae*, o campa com vulguis i puguis. De faisó que es poden ben riure dels seus iguals (tothom igual) de la categoria número 1, i fins dels de la 17.

Però, *todavía hay más*, que diuen a Castella. Els tècnics i els especialistes poden guanyar qualsevol salari, per gros que sigui (1).

Després de tot això bé hi escau aquella altra frase castellana: *Apaga y vámonos*.

VERAX

(1) Paraules del senyor Pla, a *La Publicitat* del 22 d'agost. Article: "Rússia: Els salaris".

Del meu carnet

De l'art d'anar tirant

Molts matins, quan jo era adolescent, passava a l'estiu per la platja de Montgat, arrossegat pel tren que em portava a Barcelona, malgrat jo. En ésser cap al Masnou, vora la mar llisquenta, plena de sol, que donava més blancor a l'escuma, apareixia invariablement davant els meus ulls l'espectacle d'una barca lligada a uns llivants, que anaven caragolant a l'arena, mentre una cançó cançonera ajudava unes colles de pobrissalla a fer la feina del bou.

Anaven tirant, plens de suor els més tontos, carafresquets els més vius, que feien la feina semblant fer-la, ço que no impedia que a l'hora de cobrar-la tots es sentissin igualment dignes de l'esforç.

Heus aquí el signe de la nostra civilització; tothom junyit, tothom esforçat a l'hora de l'àpat i uns quants vius i uns quants tontos (aquests són els més) portant la barca a la platja després de la pesca.

Aquesta imatge segurament deu ésser la que ha entrat en el simbolisme popular i en la paremiologia. L'anar tirant és una frase que ningú no ignora. Ara que el que ignoren molts és l'art d'anar tirant que no posseeix tothom. Per a ensinistrar-vos en ella us recomano un viatge prop de les platges.

Rússia, vista des del meu balcó

Quan travesso la carena de Vallvidrera, perdo el sentit d'orientació. Està ben vist que no sóc oreneta. Els punts cardinals se'm giren al gervell i necessito llegir el rètol que indica l'orientació dels trens per a posar-me de cara al mar.

Confesso això, abans que tot, per tal que hom em cregui seriosament.

A casa tinc un balcó ni massa ample per arribar a dir-ne tribuna, ni massa estret per impedir col·locar-hi un estre d'aquests que en la llengua de Voltaire se'n diuen *chaise-longue*, la traducció del qual ofereixo original com cadira llonga.

Des del meu balcó diviso Rússia. Imaginativament, és clar, i sento pronunciar els noms dels principals personatges soviètics estatjats en palaus, creadors de dinasties revolucionàries que seran les que privaran a Europa, d'aquí un parell de segles, amb idèntiques prerrogatives i privilegis que les d'avui dia.

De primer antuvi, em vaig espavordir, creient-me veí d'alguna cèl·lula. Però prompte el meu ensurt fou dissipat, en esbrinar que en una escola de llengües pròxima hom feia fer l'aprenentatge del rus amb la lectura d'uns periòdics bolxevistes, on, segons em diuen, es parla també del preu de les mongetes, de l'estat econòmic de les cooperatives i de grans mobilitzacions militars, si fa no fa, com en els diaris d'aquí.

Rússia, des del meu balcó, resulta una gran nació. L'he descobert de cara a l'O. S. O., una mica massa freda per a la nostra normal complexió, tan propensa al reuma. Un xic decantada cap a la Xina, d'on seria fàcil que els en pervingués la moda de portar cua.

Un rus amb cua sense dubte que seria molt més perillós.

Elogi del balanci

De tots els mobles, és el balanci el que compleix d'una faisó més enlairada una finalitat social.

El balanci es decanta sempre del costat que pesa més i amb això ens ensenya als homes a obrar amb prudència.

Per això notareu que no manca en cap cancelleria. El balanci us adorm insensiblement, quan teniu el païdor ple.

El balanci pot ésser construït amb els materials més aristòcrates i amb els més demòcrates.

Qui no pot gastar grans cabals en mobiliari, troba balancins de fusta blanca i tela de lona.

Qui, sense fer grans disbauxes, vol rodejar-se de més luxe, troba balancins de fusta de Viena, amb "rejilla".

L'home fastuós troba balancins de fustes cares, amb seients de catifa i velluts.

Els balancins tots tenen igual norma, decantar-se al pes.

Cap endavant és molt difícil caure, i en canvi, si us entusiasmeu trobareu una sorpresa desagradable caient endarrera, de cames enlaire, que és la posició més ridícula amb què un home pot caure.

La meua dèria

Ho confesso ingènuament. La meua dèria ha estat una mica grisa. La dèria que suposo que coven els mortals, després d'haver après les beceroles: fer un llibre.

I no pas un llibre vulgar, un llibre anodí, un llibre d'aquells que s'estan pacientment esperant dintre la llibreria, com els bacallans premsats en el magatzem. Sinó un llibre que abasti celebritat mundial i serveixi a l'hora per a pedestal i per a làmina. Pedestal de les meves vanitats i làmina per anar tallant trimestralment un cuponet que em permeti un benestar digne de la meua glòria.

No sé si en reeixiré. Molt em penso que sí. No podré donar-lo a llum dintre una presó, perquè no sóc maco. Segurament que la seva aparició no serà saludada amb cap canonada, perquè seria molta coincidència que aquell dia arribés una esquadra o fos l'onomàstic d'algun personatge reial. Però segurament que farà sol i els ciutadans lliures de la meua ciutat, cansats de tanta sequera, demanaran aigua. Déu faci que aquell dia no plogui, perquè la pluja em faria malbé les tapes flamants de les escobertes del meu llibre i amb gran tristor meua esborrarien el meu nom que ni d'aquesta humil manera podria deixar un rastre a la Rambla.

M'he proposat espantarrar la gent dient coses gruixudes i ben poca-soltes, perquè així els que m'entenguin em facin de la seva colla i els que no m'entenguin es creguin que sóc un superhome o almenys una espècie de faquir, invulnerable. Si al cap d'unes quantes generacions, algú em descobreix, me'n venjaré, a la primera ocasió, agermanat amb germà Vent i en forma de pols, omplint-li el nas de pessigolles perquè no es prenguin massa seriosament una tasca divulgadora que faria riure.

F. MANICH ILLA

El catolicisme en acció

Bèlgica.— La jornada social de la joventut catòlica. Fou organitzada aquesta jornada per la Federació de Joventuts, a la ciutat de Brusselles.

En la primera sessió es tractà principalment de la participació de la joventut en la política. Avui no n'hi ha prou, com deia el senyor Peiron, de complir amb els deures religiosos, sinó que cal complir amb els socials i polítics. Urgeix, per tant, preparar els joves, els homes de demà, perquè no siguin arrossegats per seductores doctrines, sinó que, al contrari, contribueixin a l'ordre i a la pau social i es facin propagandistes de l'ideal social cristià. En la segona secció, després de demostrar la falsetat del sistema socialista i la bondat de la democràcia cristiana, es va insistir molt que els joves han d'entrar a la vida pública conscients dels problemes la solució dels quals estan cridats a portar. Com a conclusió pràctica es proposa la creació d'un cercle d'estudis socials en cada secció d'avantguarda.

Txecoslovàquia.— Les societats de joventut catòlica celebraren un Congrés, arran de la festa nacional de Sant Joan Nepomucè. La Joventut Catòlica Bohèmia compta amb 500 cercles, federats en 39 organitzacions regionals. Seixanta d'aquests cercles tenen una secció d'aspirants, 156 la seva biblioteca pròpia i 104 sala d'espectacles.

Polònia.— La diada del Corpus Christi fou una imponent manifestació religiosa. A mig matí celebrà de pontifical a la Catedral el Cardenal Kakouski, Arquebisbe de Varsòvia, amb assistència del President de la República i altres alts dignataris de l'Estat. Una companyia de soldats, vestits de gran gala, formà la guàrdia d'honor al llarg de la nau central. Fora del temple s'organitzà mentrestant la llarguissima processó que recorregué els principals carrers de la ciutat polonesa. En el curs de la processó ajudaren a sostenir els braços del Cardenal que porta-

va la custòdia, el President del Consell i els seus ministres. Darrera el tàlem anaven el Nunci de Sa Santedat i el President de la República. En cada una de les quatre estacions es cantà el principi dels Sants Evangelis. La processó, donant la volta al monument del poeta nacional Adam Mickiewicz, es dirigí cap al monument del rei Segimon III, on s'havia aixecat una tribuna, des de la qual l'Emm. Cardenal beneí les multituds amb el Santíssim.

Iugoeslàvia.— El dia 7 de juny celebraren a Lubiana un Congrés més de 600 representants de les diverses organitzacions socials obreres cristianes d'Eslovènia.

El moviment social eslovè data de l'any 1894 i fou iniciat per l'actiu sacerdot Krek. Setanta obrers acolliren la seva invitació en la primera reunió i als tres mesos de fundada, la societat obrera ja comptava amb 800 membres.

En els dies actuals existeixen organitzacions catòliques obreres en tots els rams de la indústria i agricultura i constitueixen una força poderosa.

En les sessions del Congrés s'adoptaren mesures per a defensar les classes treballadores del capitalisme materialista i del comunisme.

França.— Del 13 al 17 d'agost s'ha celebrat a París el I Congrés Esperantista Catòlic, sota la presidència dels cardenals Charost, Arquebisbe de Rennes, i Piffi, Arquebisbe de Wien, i altres altes autoritats eclesiàstiques.

Al costat de les qüestions que interessaven especialment al moviment esperantista catòlic, el Congrés proclamarà les conclusions d'una enquesta sobre la premsa catòlica mundial.

Canadà.— La setmana social del Canadà tindrà les seves sessions del 10 al 15 d'agost. Es glossarà especialment el tema "La justícia".

F. M. ILLA

Cant a Roma

Salut a Tu, la Ciutat mare, Roma. Salut a Tu, Ciutat eterna i única. Que al teu davant les altres es capcotin, que, en comparança, res no són ni valen.

Car Tu ets la Llum i l'Art i la Ciència; Tu ets la Virtut, el Dret, el Bé i la Norma. En contra teu res no han pogut els Vàndals dels temps antics, d'adés, ni els d'ara, estòlids, qui sotgen des del Volga la ruïna; com res pogué Luter, ni abans els Cèsars, ni, fa un llarg segle, els sutzes Drets de l'Home.

Salut, o Roma, la de les Basíliques, les fonts monumentals, les Catacumbes; que, de milers de sants servant els ossos, ets arrosada de la sang dels Màrtirs; la sang més fèrtil que amarà la terra!

Salut, la de les nobles perspectives; els xiprerars voltant joiells de marbre; la dels palaus mirífics, vora l'ombra solemne i paternal de les pinedes.

Qui un cop t'ha vist, per un mai més t'oblida;

qui s'ha endinsat per l'alta columnata del teu Sant Pau, per força cal que cregui. És impossible que qui el cap recolza sus la barana que aixopluga el Príncep, no senti arrels tan fortes dintre l'ànima, que pugui caure en l'aiguamoll del dubte.

O, la Ciutat del Pincio i la Via Appia, dels arcs monumentals, tenyits de porpra quan se'n va el sol en tos crepuscles únics! Què tens, que així les ànimes t'emportes i les enlaïres a regions etèrees?

Es que dins Tu, demés dels Sants, que hi dormen fins el sonar d'aquella TUBA MIRUM senyal del jutge qui en la Creu moria, viu el Vicari successor de Pere; viu el Pastor, que és el suprem Jerarca, qui vol a tots els homes per ovelles.

Es que, dins Tu, Crist venç, Crist regna, impera!

EL MARQUÈS DE BALANZÓ

L'imperi de la barbàrie

Ha plogut damunt la ciutat. La fúria de l'aigua ha foragitat dels plàtans de les Rambles els ocells que dormien amb el cap sota l'ala. Saltironaven esporuguits i no tenien esma d'estendre les ales i de retornar altra vegada dalt de les branques. Uns homes innobles corrien a l'encalç dels ocells i els que queien a les seves mans eren entaforats, com rèptils malignes, dins la pregonesa d'un sac. Heus aquí un fet ben significatiu que és una prova palesa que són molts els homes que, malgrat llur convivència amb una societat que s'anomena progressiva, porten un salvatge a dintre. Són aquests petits fets els que posen de relleu els instints barbres d'un poble. Si Déu no hagués donat ales als ocells haurien desaparegut ja de la terra. Si encara xisclegem sota la blavor del cel és perquè poden fugir dels homes innobles.

Els ocells de les Rambles són l'alegria de la ciutat i, no obstant, els barbres, quan aquells cauen sota la fúria del vent o de l'aigua, els retorcen el coll.

Un ocell és una flor amb ales. Aquells que no els estimen és que no tenen bons sentiments.

En una regió d'Itàlia, en retornar els ocells emigradors de llunyes terres, la neu encara coronava el cim de les altes muntanyes. El fred era tan intens que va nevar damunt la ciutat. Les pobres orenetes no podien volar sota el cel gris i queien, balbes de fred, damunt la blancor de la neu. L'Ajuntament d'aquella ciutat, compadint-se dels pobres ocells, va pendre l'acord de posar-les dins d'unes cistelles, les quals foren col·locades damunt un vagó; i quan l'encarregat de conduir-les trobà un paratge assolellat, on l'herba verdejava als camps, obrí les cistelles i alliberà les orenetes. Potser algú trobarà aquest fet massa sentimental; però jo us asseguro que un poble que té aquestes delicadeses és que té una sensibilitat molt aguda.

Havem progressat molt en l'ordre material, però en l'ordre espiritual estem encara molt endarrerits. I és que els homes creuen que el veritable progrés dels pobles consisteix a posseir màquines molt perfectes i indústries poderoses. Mentre els homes no ens traiem la corrupció que portem dintre, malgrat els avenços de la civilització, serem uns pobres salvatges. És l'espiritualitat la que fa grans els pobles. Perfeccionem totes les coses, i en canvi ens oblidem de perfeccionar l'esperit de l'home.

Avui trobaríem homes tan barbres com aquells dels pobles primitius. Si no es cometien tantes atrocitats, és perquè els barbres tenen les mans lligades. Doneu motiu perquè els barbres puguin exterioritzar els instints innobles que porten a dintre i veureu que molts homes que passen per civilitzats únicament tenen un vernís de cultura. La barbàrie, com els microbis, únicament es desenrotlla en els organismes febles.

Quan esclata una revolució o una revolta és quan actuen els barbres. Els homes d'ideals lluiten arborant la bandera de combat, però ells s'a-

profiten de la situació per actuar al marge de les lleis. Un hom es pregunta davant dels actes barbres que cometen: On eren aquests homes quan la vida s'escolava plàcidament? És que el barbre que portaven a dintre dormia esperant el moment propici per a desvetllar-se.

Moltes vegades m'he fet aquesta pregunta contemplant certes estampes de la revolució francesa. Aquells homes horribles, espitregats, amb les calces amples i ratllades i amb el gorro frigi vermell sobre la roentor dels ulls, què feien abans d'esclatar la revolució? Què feien també aquests homes barbres que a Rússia martiritzen els que no volen sotmetre's a la tirania bolxevista? És possible, us dieu, que puguin cometre tantes atrocitats? I el progrés? I la civilització? I les idees democràtiques que s'han estès arreu del món? Totes aquestes coses no tenen cap valor quan els homes i els pobles s'allunyen de Déu.

Fem mal fet de creure que els homes són més humans que abans i que certes coses avui no podrien fer-se. Certament que aquells que es mantenen fidels a Déu i saben recollir-se en el santuari de la seva ànima, han sabut foragitar de dintre el pit l'home salvatge, però els homes materialitzats segueixen essent tan barbres i tan innobles com abans.

Creieu que no trobaríem un home que si pogués imposar-se per la força seria més cruel i més barbre que els Cèsars i els Faraons que es distingien per llur barbàrie?

Si avui l'absolutisme ha estat foragitat de tots els pobles, no és perquè s'hagin humanitzat els que són a dalt, sinó perquè el poble ha vessat generosament la sang per a trencar les cadenes que l'oprimien. Trobaríem més d'un rei que si pogués tornaria altra vegada al temps de l'absolutisme i voldria tenir el poble dintre el puny.

Quan un hom pensa amb les crueltats que han comès els homes en totes les èpoques, és quan capem la transcendència i la grandesa del cristianisme. Seria horrible si es recollissin tots els fets barbres que han comès els pobles moderns i especialment els de l'antiguitat. Els sacrificis humans, les tortures, les ergàstules llòbregues i tenebroses, l'esclavitud, les guerres fraticides, les persecucions als homes d'ideals, els atemptats personals, els crims repugnants que s'han comès per assolir el poder i totes les violències i els odis de raça, demostren la crueltat de l'home.

Si les feres que viuen lliurement a la selva poguessin capir els fets dels homes, trobarien injust el concepte que tenim d'elles, car els sers inferiors no tenen esperit i són les necessitats fisiològiques les que regulen els seus actes. No té res d'estrany que un lleó famolenc esquinci la carn d'un home i el devori, car per ell és el mateix un home que un antilop. En canvi és incomprendible que un home, que té una ànima immortal, enfonsi en el pit d'un germà una arma occidora.

Cal, germans, que fem sentir al poble la in-

fluència benefactora del cristianisme. Seguint les petjades de Jesús aconseguirem purificar el nostre cor i humanitzar els nostres sentiments. Hem d'ésser ben humans. Hem d'estimar fins l'home més abjecte de la terra, car tots som fills d'un mateix Pare.

Encara es cometen moltes crueltats, perquè els homes no coneixen la dolçor del cristianisme. El cor del cristià té la frescor dels prats idíl·lics. Quan Jesús sojorna en la nostra ànima esdevé refulgent com un astre. Caminem abraçats a la Creu i fugiran de nosaltres totes les impures cobejances.

Els homes que retorçaven el coll dels ocells que

queien sota la fúria de l'aigua, necessiten una injecció d'espiritualitat.

Ah! si en aquells moments hagués passat vora d'ells, amb la túnica resplendent, els ulls clars i la faç pàl·lida, el nostre Pare Seràfic Sant Francesc! Germans ocells, hauria dit el pobrissó d'Assís, i els ocellícs estenent les ales haurien volat al seu entorn.

Els barbres, veient-los volar, haurien fugit amb el sac a coll, com els lladres de camins. I Sant Francesc s'hauria allunyat amb els ocells, deixant enrera un rastre de claredat.

J. CIVERA I SORMANI

Pretext advertidor

Cloenda de festa major

—O Déu, detureu i no ens esmicoleu sota els rigors de la vostra santíssima ira!

Amb l'espigueta del darrer vals a l'envelat ahir morí, pròpiament, la festa.

Ahir feia una meravellosa nit d'agost, guarnida del més regi collaret d'estrelles i amb l'homenatge d'uns sospirics delitosos d'oreig. El camí de Sant Jaume es dibuixava precís i resplendent d'horitzó a horitzó. Tota la bonior dels grills, dels cadells, de les llagostes nocturnes, feia el coral a les gràcies de la nit d'ahir. Només desentonava del conjunt de les coses la veu d'artifici dels clarinets baladriers que mantenien arraimada la joventut de la vila, sota les draperies caloroses i brutes de l'envelat. Quin mal gust!

Jo vetllava, enjoint-me a estones i entristint-me d'altres.

Em feia un mal al cor aquella gregària fallera que apinyocava els joves i les noies a l'envelat. Acompanyava aquelles mares que hi dormitaven enyoroses de la benestança del llit i de l'ordre de la consuetud.

A cada parada dels músics hi havia la rúbrica fol·la d'un aplaudiment serrat, sostingut, que obligava els músics a rependre el buf i a seguir fent rajar ballarugues dels instruments...

A la vila hi som un milenar de persones, ben llarg. Aposto que ahir només era sortós de sotjar la nit i els seus encants veritables, jo. Tots els altres, malament i suant la cansalada, restaven encabits sota el velari del sarau. Potser només s'escapava d'aquest número un malalt que sé i que visito i una pobre dona vella i lleganyosa d'ulls, però amb un enriquiment de fe, d'esperança i caritat en l'animeta, com una bretona.

El malalt ballava amb les dolors acerbes d'un càncer que li mossega inlassablement el nas; la vella es devia adelitar en la bellesa esperançada d'un somni breu, del cel i del seu repòs inacabable. Jo m'enjoïa amb l'ampla, espaiada i sedant contemplació de la nit solemne, veient a Déu passejar per l'empedrat de l'estelada, amb la vesta al vent de l'altura i amb

els ulls luzents a través de la constel·lació dels ulls...

Quin goig més solemne el meu goig! Quin somni més deliciós i confortador el de la vella! Quin ball més meritori i acerb el del pobre cancerós al llit!

Tota l'altra gent a la corregada pecaminosa de les ballarugues de l'envelat. De tant en tant percebia jo udols grassos de nois i xisclets de noies...

Així es cloïa la festa. Un plat fort de carn i de pecat ofenent a Déu en les pròpies calmes sagrades de la nit i sota els ulls sotjadors de Déu sempre present i sota la pia claror de les estrelles de Nostre Senyor...

Així es cloïa la festa, i més pitjor encara, puix he observat la correguda de les parelles camí dels focs-cants del bosc d'En Cabreta...

Així s'ofèn Déu en les nostres festes majors!

Antany, si ballaven, ho feien amb decència. Ara es balla, —per sentir a dir—, amb un descocament bestial. Les noies ballen mig nues i els joves despullats de bones intencions. Calculeu què en pot néixer d'això!

Així s'ofèn el Déu que jo anit passada encara he vist passejar per l'empedrat de l'estelada, amb la vesta al vent de l'altura i amb els ulls luzents de pietat i d'amor a través de la constel·lació dels ulls...

Així s'ofèn el Déu qui sosté la virtut fruitadora de la terra i allunya dels llaurons la tempestat i el rem de pedra, i de les garberes el llamp calcigador...

Pagesos, què hem de fer?

Ço que a les ciutats sempre serà un crim, en vosaltres és una escopinada al rostre de Déu, perquè el teniu *més a prop* i de les seves mans en raja a les vostres, directament, tota l'abundor dels seus regals i ofrenes...

Cal posar palla a l'esquella! Cal fer bondat segons i conforme a la llei de Déu! Cal rentar-vos en el riu penitencial la pudentor de la carn que conreeu i la llefiscor del pecat que se us encrostonen a l'ànima!

Ja prou, si us plau, d'aquestes bestials cloendes de festa major!...

MN. LLUÍS G. PLA

*Energies cristianes**La Setmana Social de Lió*

Es celebren amb un èxit extraordinari les sessions de l'Assemblea Catòlica de Lió.— Les grans lliçons doctrinals.— Els aspectes pràctics del problema de l'autoritat.— Les lliçons generals i els curssets monogràfics.— Tot el poble francès, reunit a Lió, per representació dels seus més eminents catedràtics, sociòlegs, filòsofs, teòlegs i purpurats, ensenya als altres països el camí a seguir per les organitzacions catòliques.— Honor a França.

La Sala Rameau, una de les més grans de Lió, plena a vessar d'una multitud àvida d'ensenyaments, fou, durant la Setmana Social francesa, escenari d'un redreçament de forces cristianes. La presidència dels Emms. cardenals Tacci i Maurin, l'assistència de Mons. Besson i la col·laboració dels eminents P. Rutten, Duthoit, Boissard, Deslandres, Colombo, Lerolle, han donat un caient veritablement extraordinari a les sessions de l'Assemblea. Hom podia cada dia contemplar l'espectacle d'una munió de gent havent-se retirat dels llocs on es celebraven els actes per impossibilitat física de tenir-hi cabuda.

Ningú no sortí decebut de les grans lliçons que versaven sobre un tema tan palpitant com és l'estudi de l'autoritat. Res més nou que el discurs de Charles Flory sobre els deures dels ciutadans sotmesos a l'autoritat, o bé col·laborant amb el poder, en una democràcia com la francesa; res més útil que les seves declaracions sobre l'obediència deguda al Govern establert, en la mida de no participar en cap injustícia; sobre la importància dels deures tributaris, de l'obligació moral de tots els francesos d'interessar-se pels problemes de salut pública; de la distinció necessària entre l'acció religiosa i la política, etcètera, etc.

Vigorós i competentíssim com sempre es mostra l'il·lustre sociòleg P. Rutten, demostrant que el catolicisme no sabria restar al marge dels assumptes professionals i que pel contrari el seu paper està en santificar, protegir i reglamentar la vida professional, com així ho fa sempre, malgrat la resistència de certs catòlics; que cal multiplicar les organitzacions que defensen els drets de l'obrer, tenint especial cura que llurs organitzacions siguin per ells dirigides i que cal fer comprendre als socialistes i als comunistes que el catolicisme social ha d'ésser judicat no pel que d'ell en diuen, sinó per la seva vertadera doctrina i sobre les realitzacions que ha assolit.

El canonge Desgranges va obtenir un veritable triomf exposant l'actitud de l'opinió davant el catolicisme social; de hostil l'opinió dels liberals, de l'opinió indiferent dels mundans, de l'opinió dels revolucionaris, enemics de l'opinió catòlica, cada dia augmentada per l'esforç perseverant de totes les institucions que ha creat i que es proposen continuar la veritable tradició cristiana i demòcrata de França, interrompuda per la Revolució.

La pietat dels setmaners

Ha estat una de les notes més consoladores. No fou tan sols en la solemne cerimònia d'obertura celebrada a la Catedral de St. Jean. L'església de Saint-Nizier, plena a vessar, oferint un espectacle ple d'optimisme per a la salut espiritual de França, tremolava d'emoció al so de la veu del Revd. Thellier de Poncheville, recordant a les multituds que tots els pobles que rebutgen de reconèixer la dominació espiritual de Déu, cauen en la pitjor de les tiranies, la de les passions humanes, tan propícies a totes les crueltats i tots els crims.

Fou també emocionant la Missa celebrada en el Santuari de Nostra Dona de Fourvière per a l'etern descans dels homes socials francesos traspassats a l'eternitat.

Les grans lliçons

La lliçó inaugural fou confiada a l'il·lustre pensador M. Duthoit. El R. P. Delos definí l'autoritat i demostrà que el seu fonament únic és el bé comú de la collectivitat on s'exerceix. El senyor Vialatoux refusà l'origen de l'autoritat en la voluntat de la nació, inadmissible pretensió del naturalisme modern, forma nova i acadèmica del naturalisme de sempre, doctrina fonamentada en la força que porta en les seves entranyes contradiccions insuportables. El R. P. Gillet estudià les formes de l'autoritat política. Del fet que l'autoritat política és de dret natural i no de dret diví, que no és una voluntat que s'imposa, sinó una raó pràctica que empra mitjans amb finalitats superiors, l'eminent dominicà pogué deduir que correspon a les multituds l'elecció de la forma de govern, que aquesta elecció pressuposa una coneixença prudent de la política, que es poden defensar les opinions polítiques per mitjans legals, això és, sotmetent-les a les lleis que fetes per al bé comú no són contràries a un altre bé superior, que correspon als pobles i no als particulars rebellar-se contra el poder constituït si aquest poder falta a la seva missió, i que en definitiva no convé recórrer a la violència més que en cas d'extrema necessitat, car la violència és per naturalesa més perjudicial que no pas útil al bé comú.

Cal també mencionar, encara, el curs professat pel R. P. Desbuquois per la seva importància cabdal.

Després d'haver recordat aquest eximi professor la tesi de la sobirania de l'Església en el seu ordre davant l'Estat, després d'haver contestat les objeccions formulades pels laïcistes i per l'escola lliberal, justificà la política de l'Església que tants fets recents caracteritzen i que és una política de contacte i col·laboració amb l'Estat, perseguida sempre en vista a la salvació de les ànimes i en bé del mateix Estat.

L'èxit aconseguit per la Setmana Social de Lió és un èxit que hem de celebrar tots els homes socials del catolicisme. Difícilment podrà ésser superat per cap altra. Ultra la vàlua dels conferenciants, es pot dir que s'ha reunit a Lió tota la França docta. Tota la França tradicional, purpurats, homes de lleis, teòlegs, estudiants, industrials i obrers, representats per

una bella selecció, han estat els alliçonadors dels altres països. Honor a França, d'on tan bell exemple rebem i que tan bé sap recordar-nos el seu títol de filla primogènita de l'Església.

CH. MAURIN

Lió, agost 1925.

El Viàtic d'En Salvat-Papasseit

Justícia Social en el seu penúltim número (15 d'agost) dedica llarg espai al primer aniversari de la mort de J. Salvat-Papasseit. Aquest era un poeta català dels anomenats d'avantguarda, d'ofici llibreter, que tenia una personalitat original i aguda, gens menyspreable en la nostra lírica. En Salvat-Papasseit, era un convers, un ex-revolucionari. Havia estat anarquista quasi militant i tastat la misèria i la presó. De les seves aventures d'escriptor àcrata en llengua castellana, en queda un funest llibre "*Humo de fábrica*", sota el pseudònim *Gorkiano*, amb un prefaci, negre i asfixiant com el títol, de l'Àngel Samblancat. Pròleg i llibre són per a avergonyir per tota la vida a qui havia merescut aquell i engendrat aquest. Convençuts estem que En Salvat-Papasseit se n'avergonyia... De la vella febre llibertària n'hi restava sols un neguit de radicalisme patriòtic, i la pruija d'ostentar un revolucionarisme en matèria purament formal: d'estètica literària, i d'ordre tipogràfic — apòstol que fou del cubisme tipogràfic, dels caligrames — essent de dordre que empastifés una sensibilitat clara i vivíssima, amb esquitxos freqüents de llot sensual.

Però l'antic rebel va morir, després de malaltia crònica que el consumia com un ciri, en el si de la nostra Mare l'Església, havent rebut els Sagraments, i el qui això escriu, acompanyà amb tants altres amics i companys, les despulles a l'església de Santa Maria de la Mar. El dolor que corsecà el seu cos durant anys, sens dubte l'ajudava a decantar-se a la correcta via; i això ho reconegué en un dels seus poemes:

"Quin plan teniu, Senyor,
que feu que hom cregui en Vós
en el dolor només?"

No féu en realitat cap abjuració ni retractació formal dels seus descarrilaments d'adolescència, però l'amistat que expressament cercava amb escriptors cristians, un desig visible de sadollar les seves inquietuds en les esferes de la solució única, el no fer mai esment de les seves antigues pàgines sinó com a coses posades ja de recó en el seu esperit, i sobretot la seva mort definitivament religiosa i catòlica, ens recordarà sempre En Salvat-Papasseit amb un afec-

te del qual floreix el desig i la pregària perquè Déu li hagi perdonat les errades de la seva vida primera i les impuritats que maculen la seva obra artística.

Per això, ple el cor de simpatia benevolenta per aquest company de lletres finat en la nostra comunió, i de generós oblit per les caigudes greus de la seva joventut primera, ens ha encès d'indignació el setmanari socialista homenatjant En Salvat-Papasseit, precisament per aquestes caigudes i per aquelles taques: homenatjant el *Gorkiano* àcrata de *Humo de fábrica*, i escollint per a donar mostra de la seva producció lírica, aquells dels seus poemes on les taques obscenes són més colpidores. Sobretot, ens ha ferit i arborat, veure traduït i publicat un dels fragments més odiosos d'aquell deplorable llibre, que és una blasfèmia contra l'Eucaristia. El títol del treball és: "Passa el Viàtic".

Els redactors de *Justícia Social* no poden ignorar que En Salvat-Papasseit rebé amb tota consciència, en els seus darrers moments, aquest Sant Viàtic, que anys enrera ofuscadament havia ell ultratjat. Si volgué ell morir i rebre sepultura com a cristià i catòlic, implícitament cal entendre rebutjades per ell totes les coses escrites que a la fe cristiana i a l'Església Catòlica s'oposin. Si blasfemava, anys ha, de l'Eucaristia, havent-se volgut ell reconciliar amb el Diví Misteri bé cal considerar desmentida i esborrada de fet, amb el seu acte darrer, d'adhesió i de fe, la blasfèmia antiga. Era d'elemental respecte a l'amic i al difunt, que *Justícia Social* s'hagués abstingut de retreure un text de *Gorkiano* que En Salvat-Papasseit ja no subscriuria.

Així, doncs, de la flastomia vil i barroera del fragment "*Passa el Viàtic*", ja no n'és responsable En Salvat-Papasseit, sinó els redactors de *Justícia Social*, que reproduint-lo quan l'autor ja no el manté, el mantenen ells i el subscriuen.

En aquest aniversari, preguem a Déu per l'ànima d'En Salvat-Papasseit, pobre germà extraviat que tornava lentament vers la llar pairal i que en morir volgué estar-hi de cara. I preguem també pels obcecats redactors de la fulla socialista catalana, que no passi de llarg per a ells en l'hora de la mort, aquest Viàtic al qual avui insulten.

R. R.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

D'ací i d'allà

Aquella "ciència" que ens feia als homes descendents del simi en lloc de fills de Déu, ara diu que el simi descendeix de l'home.

La veritat és que ara corren uns homes que autòritzen les dues teories.

Començant pels homes que escriuen i defensen aqueixes estultícies.

* * *

Un rotatiu madrileny es queixa que el jutjat hagi condemnat un periodista difamador que ha tingut la poca vergonya d'escriure un llibrot calumniant vilment una pobra noia que fou assassinada, a Madrid, fa pocs anys, per un jove ofuscat; a la qual noia suposa autora d'una colla d'infàmes, quan la veritat és ben diferent, per cert. Era honradíssima.

La família seva es querellà i ha obtingut justícia. L'alludit rotatiu... però val més no parlar-ne!

* * *

Lloyd George, en un article publicat en un diari local, diu que està en perill la democràcia. No sé pas què hi veu. No sabem el que passa en altres pobles, però aquí estem molt bé amb la suspensió dels drets democràtics.

No hem de perdre el temps fent eleccions, ni discutint assumptes banals al Parlament.

El Directori ens ho dona tot fet. Mai els Ajuntaments no havien tingut tant prestigi com ara, ni els regidors eren tan competents com els que avui governen.

Aviat es solucionarà el problema del Marroc. Certament que tenim baixes, però això és inevitable.

La premsa és sotmesa a la prèvia censura, objectaran els descontents. I què? Per què s'han d'exposar opinions particulars que no interessin a ningú?

No és preferible publicar les notes optimistes del Directori, que sempre reflexen la veritat?

Si segueixen els polítics a l'ostracisme, aviat Espanya serà un dels pobles més feliços del món.

Existirà un sol partit, genuïna representació del poble, i tots els ciutadans tindran la mateixa ideologia.

El partit únic és una de les coses que més colpirà els historiadors de l'esdevenidor. I és que ben mirat és una de les troballes que demostra fins allà on pot arribar la intel·ligència humana.

* * *

El senyor Saborit efectuarà una campanya de propaganda per Catalunya.

Els socialistes espanyols són tan inofensius que les seves campanyes no ens fan cap mica de por.

Els seus actes de propaganda, com les curses de braus, es celebren si el temps ho permet i amb permís de l'autoritat competent.

* * *

Un pescador de canya ha ofert cinc mil pessetes al pescador que pesqui més peixos que ell.

Es aquesta una juguesca molt arriscada.

Precisament estem en un país on la gent excel·leix en l'art de la pesca. Trobaríem molta de gent que té una habilitat extraordinària a pescar *brevas*. N'hi ha també que pesquen càrrecs amb els quals poden viure amb l'esquena dreta. Pobre pescador, s'ha ben lluit! Qualsevol aspirant a funcionari li guanyarà les cinc mil pessetes!...

* * *

Han estat multats tres diaris per haver publicat un telegrama que, segons el Governador, conté inexactituds.

La llàstima és que aquestes mateixes inexactituds i altres coses més greus les publiquen els diaris estrangers que al cap de poques hores d'aparèixer la premsa local arriben a Barcelona.

Es veu que la premsa estrangera no té una font d'informació que com la nostra reflectí sempre la veritat.

* * *

Sembla que entre els empresaris i els artistes no regna bona harmonia.

Si no es troba una solució alguns teatres no podran funcionar per manca d'actors.

Segurament els empresaris no es desencoratjaran davant d'aquest conflicte, car en aquest país el que sobra són comedians.

* * *

Diu un diari que un savi alemany (tots els savis són alemanys) fa molt de temps que està estudiant el cervell de Lenin.

Segurament quan Lenin va concebre la idea d'implantar el comunisme a Rússia i estendre'l després arreu del món per a convertir la terra en un manicomí, el savi alemany ja li havia buidat el cap per a estudiar el cervell.

Si és així, comprenem perfectament totes les monstrositats que s'han comès en aquell país on, segons que declara un socialista espanyol, s'hi viu més malament que en un presidí.

* * *

S'han celebrat les subhastes relatives als arrendaments de quioscos.

Un d'ells s'ha adjudicat per la quantitat de 803 pessetes mensuals, la qual cosa vol dir que la venda de diaris és un bon negoci.

Seria curiós saber el nombre de publicacions i de llibres immorals que es venen en els quioscos. Un quiosc és un focus d'infecció. Les obres que les llibreries solvents no volen vendre, es venen sense cap mena d'escrúpols al quiosc.

No podria l'Ajuntament, en celebrar la subhasta, posar com a condició que no es podran vendre publicacions immorals ni llibres obscurs?

Es que l'Ajuntament permetria que a les taules dels mercats es vengués cocaïna o altres substàncies tòxiques que maten la vida material? Per què permet, doncs, que als quioscos es venguin publicacions que maten la vida de l'esperit?

Cal sanejar el quiosc, car si no ho fem així, és endebades que treballem per a espiritualitzar la joventut.

El que passa

ESPANYA ENDINS

Pel que es veu, les imprudències de la premsa d'informació assabentaren Abd-el-Krim de la propera visita que es projectava fer-li en el seu propi domicili, amb tots els honors militars, i l'home s'avençà a rebre-la al Penyal d'Alhucemes, atacant-lo bàrbament. Segons les noves oficials, el combat fou molt cru, però les tornes no ho han estat menys. Tot un gran cuirassat bombardejà després, amb canons d'aquells que fan tanta feresa, els poblats rifenys de la badia d'Alhucemas, destruint, entre altres, l'edifici que estatja els presoners espanyols. No tindrà pas ganes de tornar-hi Abd-el-Krim.

Aquests dies hi ha hagut a Madrid allò que els vells periodistes en diuen "movimiento político". Hi anà el president del Directori, i també hi comparegué el Rei, per a presidir un Consell.

Per cert que sobre si es tractava d'un Consell de debò o d'un senzill canvi d'impressions, s'armà una "marimorena" periodística força divertida.

Realment; la qüestió és important, molt més en les presents circumstàncies.

Altrament, no sabem pas ço que s'acordà, però amb el temps ja sortirà. És allò que deia amb uns versos infernals una sogra enraonada:

"Por cosas nuevas
no os matéis,
ellas serán viejas
y ya las sabréis."

Massa que les sabrem, si a Déu plau.

Però si aquests obligats silencis neguitegen els periodistes, en canvi aquests no poden pas queixar-se de l'ajut que els dóna en el seu penós ofici el President del Directori.

Les seves contínues i llargues declaracions donen material més que suficient, i tot sovint immillorable, per a emplenar les seccions polítiques dels diaris. Moltes de les noves més importants i delicades dels afers polítics, per qui les sabem, si no per ell?

Aquests mateixos dies, qui més que ell ens ha alçat un xic el vel de boira que cobreix el litoral militar del Marroc?

Entre ço que diu i ço que calla, però deixa entreveure, qui no sap avui a fons el problema del Marroc, encara que ignori la part anecdòtica de la guerra?

I ço que més ens plau del President del Directori és la seva platxèria constitucional, per dir-ho així; aquest franc optimisme amb què veu totes les coses per aspres i ferrenyes que siguin; optimisme encomanadís de què tothom participa, segons tothom calla i està quiet àdhuc en moments difícilíssims.

ESPANYA ENFORA

En la premsa belga es reflecteix bé el mal efecte produït per les exigències ianquis en ço que es refereix al pagament del deute consabut. Bèlgica dissimula, però el fel se li sobreix.

Bèlgica, segons solemniais promeses, no havia de pagar ni un cèntim del cost de la guerra, ans al contrari, cobrar-ne tot quant li costà.

Però els temps romàntics de la gran lluita passaren sense deixar rastre.

Ara tocarà el torn a França. Com a proemi està negociant ara amb Anglaterra el pagament del deute que amb ella contragué en els moments més angiosos de la lluita. Anglaterra usa amb França de més magnanimitat. És allò de "si et plau per força". El mateix Caillaux s'ha constituït personalment a Londres per arranjar el negoci; que negoci serà per als nostres veïns entendre's bonament amb Churchill, gran amic seu.

Els Estats Units sembla que aplicaran al pagament del deute de França les mateixes condicions atorgades a Bèlgica, però el deute francès és molt més gros i França no pot amb tanta càrrega. Caillaux també es proposa anar personalment a Washington per tal d'entendre's directament amb el govern ianqui.

Itàlia ja es prepara per aquesta pelegrinació financiera.

Els Estats Units exigeixen a tots els seus deutors el pagament íntegre del seu crèdit. Donen facilitats per a liquidar-lo, això sí, però volen cobrar.

Els comentaris a què es presta aquesta fera actitud dels Estats Units són quelcom durs.

Tot allò de l'altruisme ianqui, aquelles invocacions seves a la justícia, i al dret, i a la civilització, per a justificar o cohonestar la seva participació en la Guerra Gran, s'esvaeixen i resulten un xic iròniques davant d'aquesta decisió ferma de cobrar crèdits legalment exigibles, però moralment il·legals.

Ara bé; si els ianquis amb aquesta política bismarkiana persegueixen la idea d'arrencar de les mans dels pobles europeus els recursos amb què encara compten per sostenir "la pau armada", que és pròleg segur de la guerra, tal volta els mateixos pobles beneiran més tard aquesta política.

I la beneirien molt més si anés reforçada amb decisions justes i efectives en el pròxim Congrés universal de Washington convocat pels Estats Units sobre dret internacional i en l'anunciada nova Conferència, igualment per ells projectada, sobre desarmaments, que tal volta sigui eficaç preparació el desarmament econòmic de les nacions bel·licoses. Quin bé més gran farien a França els Estats Units si l'obliguessin a reduir el seu encara formidable exèrcit a límits pacífics!

Però, com obligar-hi la reina dels mars — un xic discutida ara —, la potentíssima Anglaterra?

J.

Administració de "CATALUNYA SOCIAL"

Les faltes que notin els nostres subscriptors en la rebuda del setmanari no són imputables a aquesta Administració, que té especial cura que marxin ben dirigits i al degut temps tots els exemplars.

Les reclamacions que es reben són despatxades el mateix dia, i si se'ns diu on radica la causa de la irregularitat en la percepció del periòdic, procurem remoure-la seguidament.

L'Administració agraeix tot avís i tota informació dels subscriptors que faciliti la tasca en profit d'ells mateixos.

Noticiari

ESPANYA

Ha estat nomenat tresorer de la Catedral de Toledo el nostre respectable amic doctor don Ildefons Montero Díaz, home d'acció social activa i fecunda. Enhorabona.

—En la Secció de Cultura Social del Ministeri del Treball s'ha creat per R. D. una Escola Social, que tindrà per objecte el servei bibliogràfic del Ministeri, l'Arxiu d'Estudis Socials, l'organització de Cursos, Conferències, Excursions, Exposicions, Museus, Congressos, etc., etc.

La direcció i administració de l'Escola corre a càrrec de personal del dit Ministeri.

Els projectes que hauran de portar a cap els elements de l'Escola són molts i grans. Però fins que veiem i palpem realitats...

—Durant el passat mes de juliol el Mont de Pietat de la Mare de Déu de l'Esperança (carrer Ortigosa, 2), organisme de Préstecs prestatari de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha concedit 791 préstecs (702 en forma corrent i 89 amortitzables), remetent-se 272,995 pessetes, garantides per penyores, joies, valors, robes i objectes diversos; s'han prorrogat 1.147 operacions per un capital de 239.424'72 pessetes.

Per 290 rebaixes i 515 cancellacions de préstecs s'han cobrat 185.112'53 pessetes, havent-se concedit un Segur-Vida, combinat amb préstec nou; i s'han obert 18 cartilles de Rescat, tramitant-se 50 impositcions per la quantitat de 9.257'50 pessetes.

—Diu amb raó un col·lega, que mentre la "Gaceta" de Madrid omple pàgines senceres amb lleis, reglaments, addicions i variacions destinats a regular —tot impulsant-la fortament— la construcció de cases barates per a obrers i cases econòmiques per a les classes mitjanes, a Anglaterra sembla que han cercat el desllorigador per una altra banla: la important casa G. & J. Weir, que té els tallers a Cardonalt, vora Glasgow (Escòcia), acaba d'obtenir un informe favorable de la Comissió governamental encarregada de dictaminar sobre la viabilitat i beneficis de les cases d'acer construïdes en els seus tallers.

La primera fàbrica per a la construcció de cases d'acer es munta per via d'assaig i amb una capacitat de producció de deu cases per setmana, però molt aviat se'n podran construir seixanta.

Obtinguda l'aprovació del Govern, es faran cinc fàbriques més de la mateixa capacitat. Es podran fabricar, per tant, de tres a quatre centes cases cada setmana, o sigui de 1.500 a 2.000 cada mes.

Les necessitats són molt més grosses que el rendiment previst de les cinc fàbriques, i per això en el projecte hom compta amb totes les fàbriques destinades a indústries siderúrgiques que van escasses de comandes i, en general, amb tots els establiments industrials creats per a la guerra.

El muntatge de les cases d'acer construïdes en sèrie és senzillíssim i no requereix en els obrers aptituds tècniques especials.

Els anglesos n'esperen grans resultats i no deuen ésser infundats quan ja algunes revistes alemanyes han donat la veu d'alerta pels perills que pot fer córrer a la seva indústria de construccions.

—Es recorda a les dones que porten el patronat-

ge de la Mare de Déu de Montserrat, que el termini per inscriure's en el "Llibre d'Or" que serà posat als peus de la Verge bruna acabarà el dia 31 del present mes.

—Sembla que ara per ara no tindran confirmació els rumors que corregueren respecte a una propera baixa en el preu del pa. Ja estariem contents que els farinares ens donessin millor farina i, alguns d'ells, més neta...

ESTRANGER

Aquests dies s'ha reunit a Marsella el Segon Congrés de la Internacional Socialista d'Hamburg, que comprèn més de sis milions de treballadors. Al costat d'ella va creixent la Internacional Blanca, o cristiana, la qual es proposa ésser tan nombrosa com la dita internacional socialista. Cal que treballi de valent per aconseguir-ho.

—El mes propinent tindrà lloc un Congrés de la pau a París. Per falta de Congressos...

—Representants de 32 països s'han reunit a Suïssa aquests dies per tal de tractar de coses de nens. El temari compta amb 16 qüestions verament interessants per a la mainada. Entre elles trobem a faltar el principal tema: l'educació religiosa, que val per tots. Quina niciesa aquest propòsit de prescindir de Déu!

—Totes les nacions que prengueren part en la Guerra Gran estan negociant préstecs amb els Estats Units. Aquest guanyaren la guerra i la pau!

—La crisi del treball és també molt forta a Alemanya. Actualment estan en vaga forçosa més d'un milió d'obers.

—El president dels EE. UU. es proposa convocar una Conferència Internacional per tal de codificar el *jus gentium*. No li faltarà feina.

—A Itàlia la donen per a fundar societats per accions. A falta de diners, vinguin papers. Ara n'hi han 9.800, amb un capital nominal de 32.700 milions de lires. Això de les lires sona a música. No són gran cosa més que música, ara per ara, les lires.

—L'Estat lliure d'Irlanda ha decretat que a partir dels 25 anys els funcionaris solters percebin un 25 per 100 menys que els casats. Proposem aquest mitjà a l'Estat francès, preocupat per la minva de casaments.

—L'Universitat lliure de Brusselles té mala bava. En inaugurar el Círcol d'Estudis Socials, el president ha saludat tot joïós els negres del Congo belga per tenir la sort de comptar entre ells un Soviet que els lliurarà de l'opressió, etc., etc. En efecte, els soviets russos cultiven afanyosos la gran colònia belga per tal de fer-la comunista. El govern belga sembla que no ho veu...

—El govern turc ha pres mides molt eficients contra la propaganda soviètica. Es allò que diuen: si t'embruto m'enmascaro.

—Els elements dissolvents que no saben com afeblir la força moral i cívica del poble ianqui, han començat una campanya contra la pena de mort, que allí s'aplica inexorablement.

—El Congrés socialista de Marsella ha tingut importància. Les autoritats locals (socialistes) li han retut honor oficials. Un diputat italià, Curatti, féu una violenta crítica del feixisme i digué que havia oprimint la democràcia i destruït els fruits de catorze anys d'actuació socialista.

Publicacions d'“Acció Popular”

Tratado Elemental de Sociología Cristiana

pel
DR. JOSEP M. LLOVERA
Canonge, Professor a la Càtedra d'Apolo-
gètica Cristiana d'“Acció Popular”

5.ª EDICIÓ, REVISADA

PREU: 7 ptes. rústega.
9 “ enquadernada.

Saludada a la seva aparició per l'«Osservatore
Romano» amb la més bella i laudabilíssima nota
comentari.

Sindicatos y Cajas Rurales

pel
P. LLUÍS CHALBAUD, S. J.
Doctor en Dret, membre del
Consell Tècnic d'“Acció Popular”

4.ª EDICIÓ

La millor campanya contra l'absentisme és divul-
gar aquesta obra d'organització social agrària.

Preus especials per als senyors Subscriptors de CATALUNYA SOCIAL

VIDA CRISTIANA

Revista Litúrgica publicada
pels Monjos de Montserrat

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Preu: 8 Ptes. a l'any;
per corresponsal: 8'50

Pagament anticipat

S'admeten anuncis

Acaba de sortir

R. Rucabado

ENTORN DEL SINDICALISME

Segona part
d'Angoixes Socials

Un volum de XXVIII × 264 pàgs.

Preu: 4 ptes.

Pot demanar-se en aquesta Administració

Cameros, 3, pral.

o bé a l'Editorial Políglota, Petritxol, 8

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Francesc Manich

Socialisme i Cristianisme

(OPUSCLE DE COMBAT)

Preu: 0'50 pessetes

«Heus aquí un fulletó que feia bona falta en la nostra literatura social. Es tracta, senzillament, d'una conferència, però conferència estructurada en forma tal que equival a un llibre fornit i robust.

La seva difusió pot obrir molts ulls i pot desfer molts equívocs respecte a l'actuació social dels catòlics que en aquests darrers temps s'han produït arreu del món i entre nosaltres.»

J. M. GICH.

R. Rucabado

La defensa de la família . . . Preu, 0'50

El Sindicat i el Casino . . . » 0'50

Socialisme espiritual . . . » 1

En Balmes i el problema de

l'Associació obrera. . . » 1

Contra el joc i el pacte amb

el joc . . . » 3'50

DE VENDA

en les principals llibreries i quioscos i en l'administració de CATALUNYA SOCIAL

FRANQUEO CONCERTADO